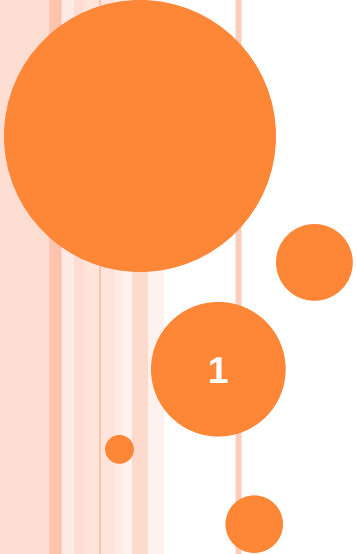

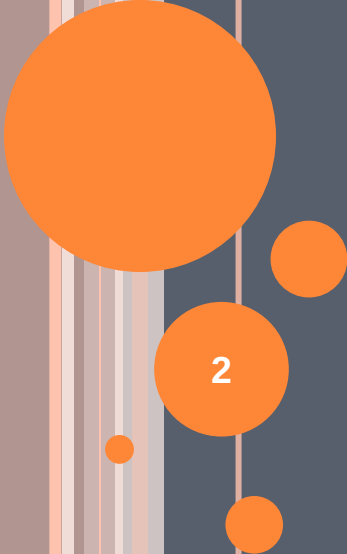

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Β' ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

2

2.1 Το δουλοκτητικό σύστημα

2.1 ΤΟ ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 1/9

Τρόπος
οργάνωσης
της
οικονομίας

Υπάρχει σε κάθε κοινωνία.

Μέσω αυτού οι άνθρωποι παράγουν τα αγαθά που τους είναι αναγκαία.

Δεν είναι σταθερός. Αλλάζει στο χώρο και στο χρόνο.

Παραδείγματα: Μεσαίωνα-σήμερα, οικονομία Η.Π.Α.-Ιαπωνίας

Ο τρόπος οργάνωσης της οικονομίας συνιστά το οικονομικό σύστημα.

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 2/9

Οικονομικό σύστημα

- Είναι οι τρόποι και τα μέσα με τα οποία μια κοινωνία προσπαθεί να παραγάγει και να διανείμει τα αγαθά.

Οικονομικό σύστημα

- Είναι ταυτόχρονα και κοινωνικό σύστημα. Η παραγωγή και η διανομή των αγαθών είναι κοινωνικές δραστηριότητες και προσδιορίζουν κοινωνικές σχέσεις.

Οικονομικό σύστημα

- Η κοινωνία δεν είναι άθροισμα ατόμων, αλλά σύνολο κοινωνικών σχέσεων. Ο τρόπος παραγωγής καθορίζει το είδος και την ποιότητα των κοινωνικών τους σχέσεων.

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 3/9

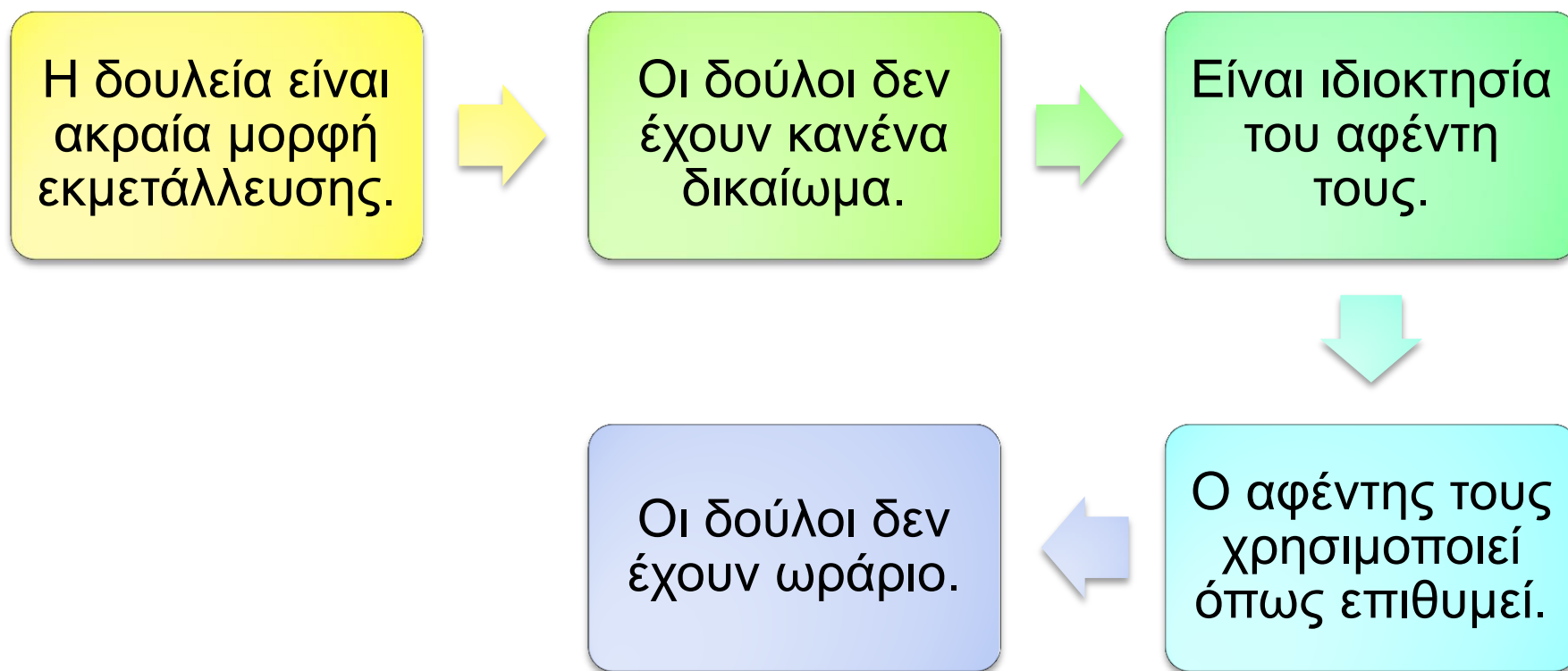
Δουλοκτητικό σύστημα

Αναπτύχθηκε στην αρχαιότητα.

Η γη και τα εργαλεία παραγωγής ανήκουν σε ιδιώτες ή στην κοινότητα.

Η εργασία γίνεται κυρίως από δούλους, οι οποίοι είναι ιδιοκτησία κάποιου ιδιώτη ή της κοινότητας.

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 5/9

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 6/9

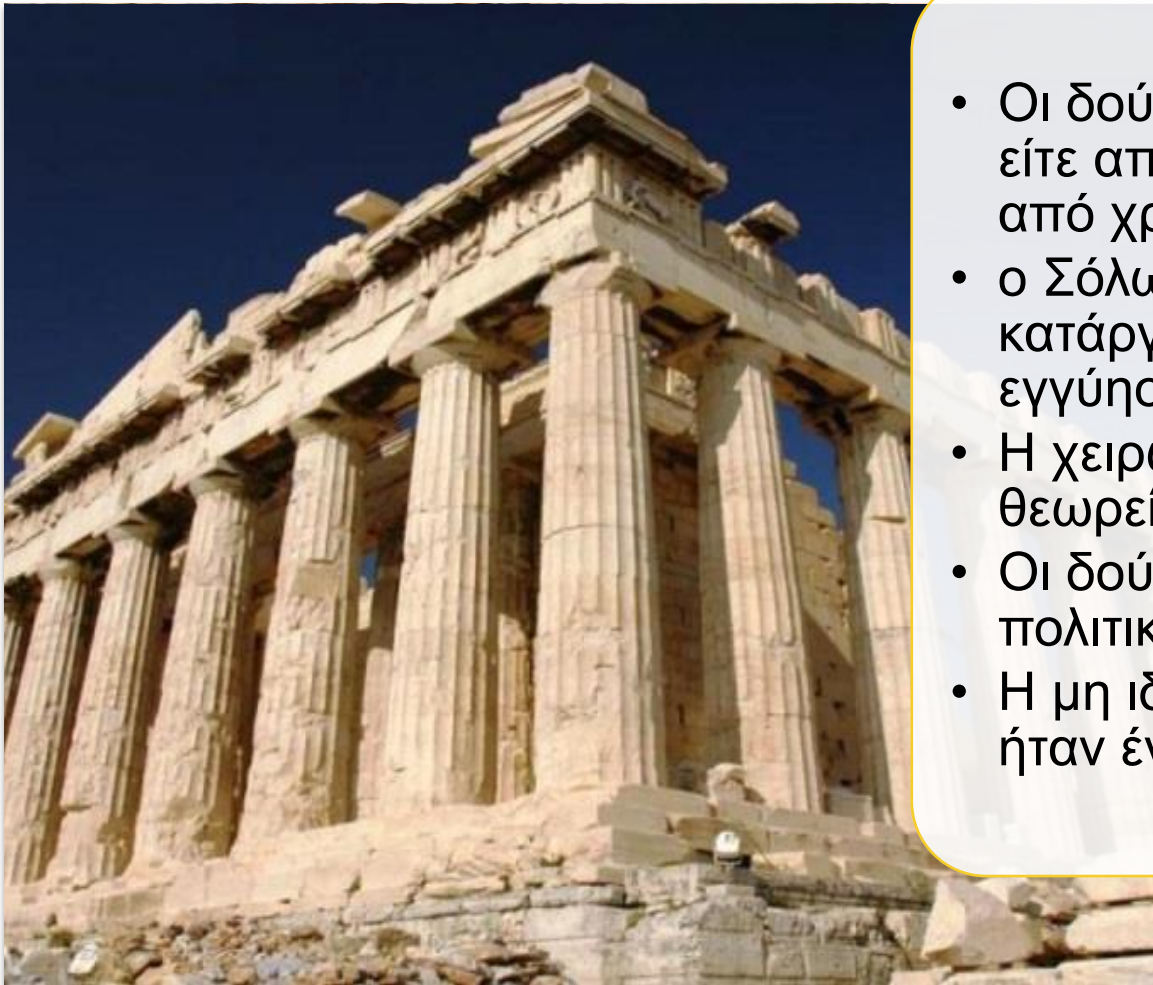
Ανατολικές αυτοκρατορίες (Μεσοποταμία, Αίγυπτος)

- Η γη και τα εργαλεία παραγωγής ανήκουν κυρίως στο κράτος.
- Κύρια πηγή δούλων ήταν οι πόλεμοι.

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 7/9

Αρχαία Ελλάδα

- Οι δούλοι προέρχονται είτε από πολέμους είτε από χρεοκοπία.
- ο Σόλων με τη Σεισάχθεια κατήργησε το δανεισμό με εγγύηση το «σώμα».
- Η χειρωνακτική εργασία θεωρείται υποτιμητική.
- Οι δούλοι δεν είχαν πολιτικά δικαιώματα.
- Η μη ιδιοκτησία δούλου ήταν ένδειξη φτώχειας.

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 8/9

Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία

- Αιχμάλωτοι πολέμου εργάζονταν ως δούλοι.
- Θεωρούνταν «πράγματα», όχι πρόσωπα.
- Αναπτύχθηκε εκτεταμένο εμπόριο δούλων.
- Χρησιμοποιούνταν και ως μονομάχοι.
- Εκεί ξέσπασαν οι μεγαλύτερες εξεγέρσεις δούλων.

2.1 Το ΔΟΥΛΟΚΤΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 9/9

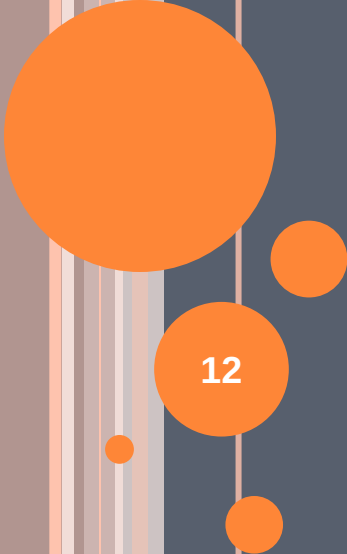
Ο χριστιανισμός αμφισβήτησε το δουλοκτητικό σύστημα.

Το δουλοκτητικό σύστημα ξεπεράστηκε, αλλά δεν εξαφανίστηκε (ΗΠΑ 16^{ος} -18^{ος} αιώνας).

Στην Ελλάδα το Α' Σύνταγμα της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου (1821) απαγόρευσε τη δουλεία, ενώ στις ΗΠΑ το 1861 οι δούλοι ήταν 4 εκ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο - ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

2.2 Το φεουδαρχικό σύστημα

2.2 Το ΦΕΟΥΔΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 1/7

Φεουδαρχική κοινωνία

Δημιουργήθηκε στους κόλπους του δουλοκτητικού συστήματος μετά τη διάλυση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

Τα λατιφούντια, τεράστια αγροκτήματα, αυτονομούνται, η κρατική εξουσία δεν μπορεί να τα ελέγξει.

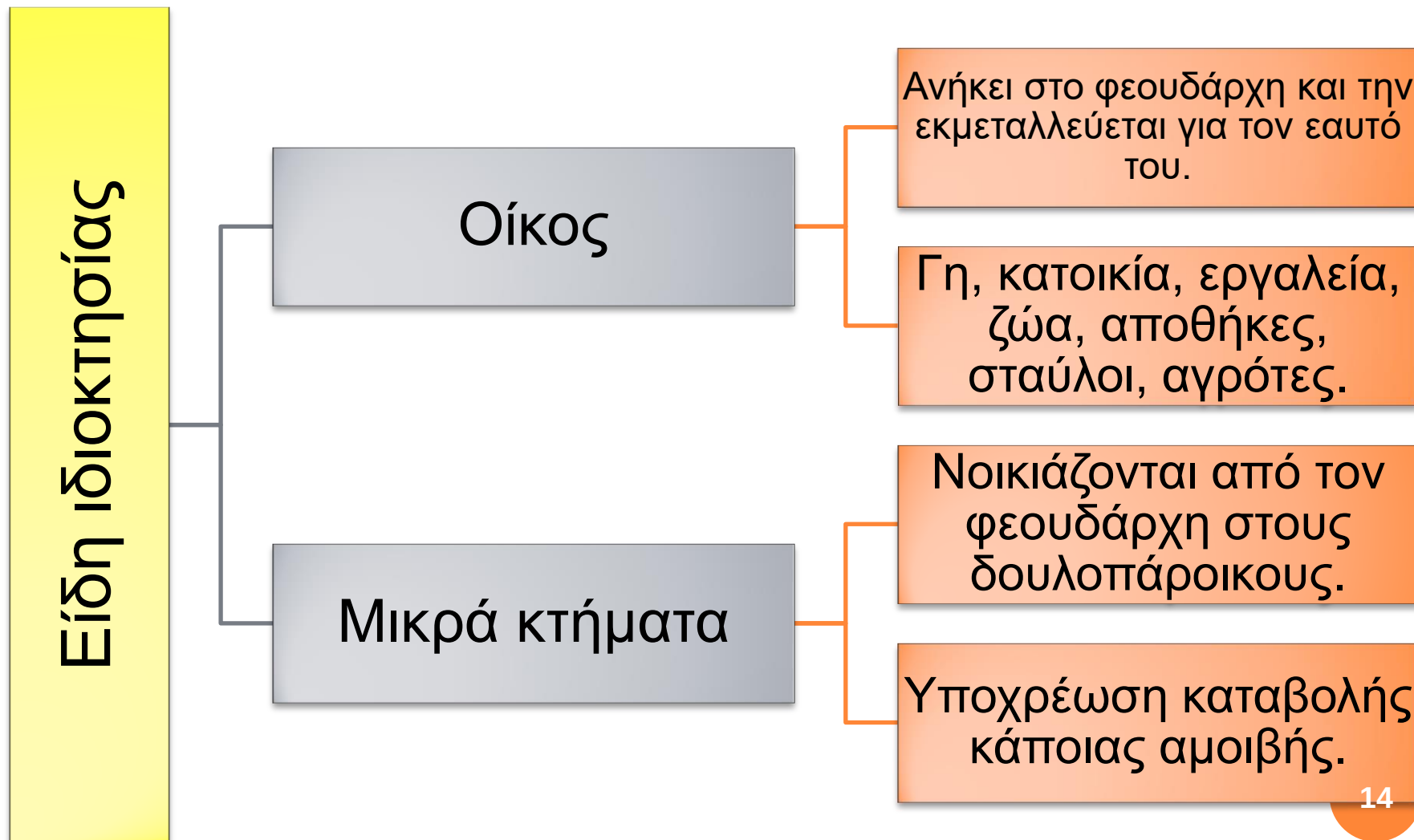
Προστατεύονται από αυτόνομα στρατιωτικά σώματα.

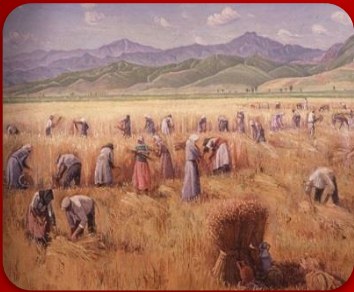
Απελευθερωμένοι δούλοι και πρώην ελεύθεροι πολίτες νοικιάζουν και καλλιεργούν μικρά τμήματα.

Λέγονται δουλοπάροικοι και είναι δεμένοι με τη γη.

2.2 Το ΦΕΟΥΔΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 2/7

2.2 Το ΦΕΟΥΔΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 3/7

Πρόσδοος σε εργασία (αγγαρεία)

- Εφαρμόστηκε στην αρχή της φεουδαρχίας.
- Οι αγρότες εργάζονταν ορισμένες ημέρες στο κτήμα του γαιοκτήμονα χωρίς αμοιβή.

Πρόσδοος σε προϊόντα

- 12ος αιώνας και μετά.
- Ο φεουδάρχης παίρνει ένα ποσοστό από τη σοδειά των δουλοπάροικων.

Πρόσδοος σε χρήμα

- 14^{ος} αιώνας και μετά.
- Καταβολή ενοικίου σε χρήμα.
- Αγροτικές εξεγέρσεις.

Εκκλησία

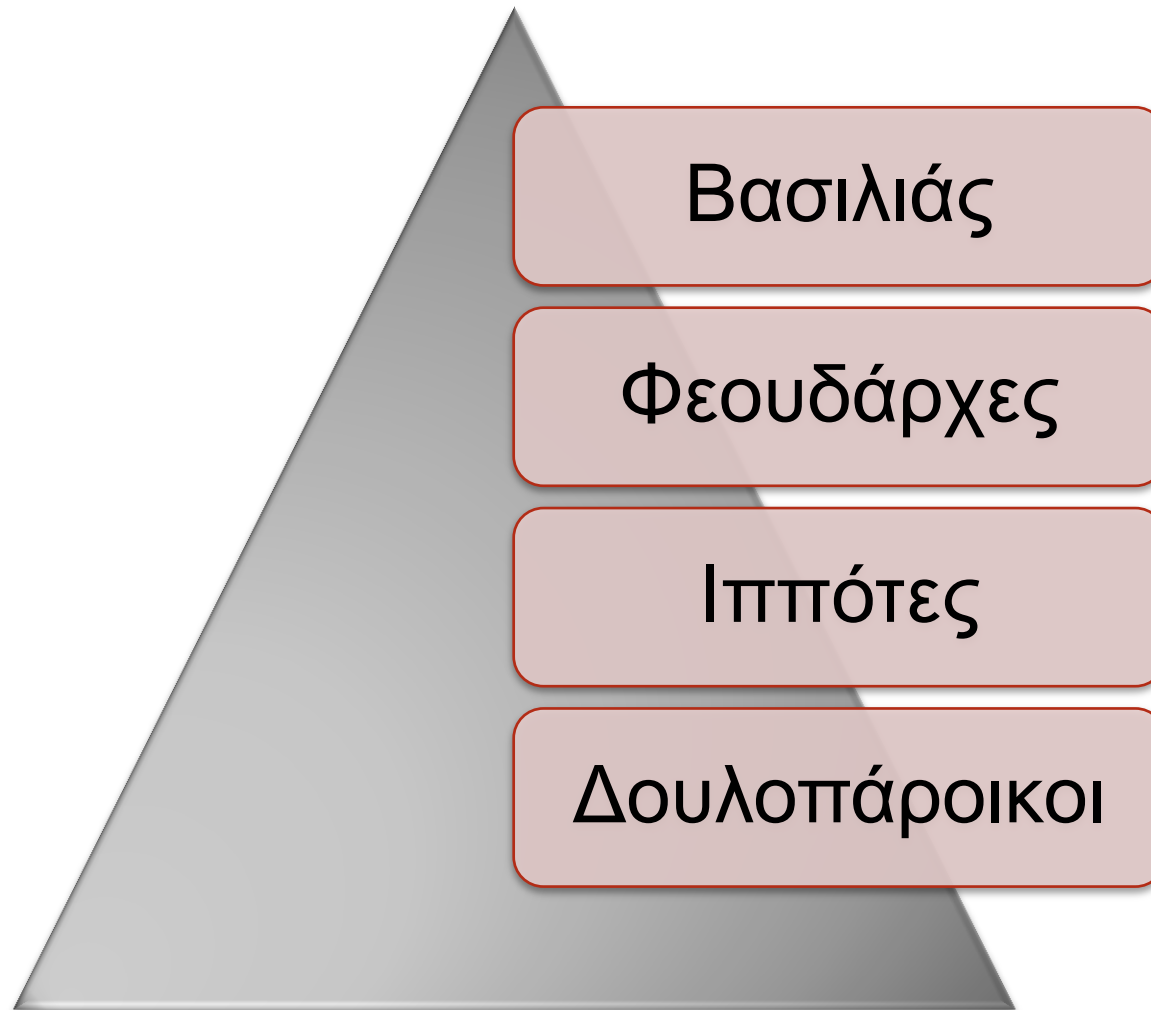
Λειτουργούσε ως «συλλογικός φεουδάρχης».

Είχε στην κατοχή της μεγάλες εκτάσεις γης που καλλιεργούσαν οι δουλοπάροικοι.

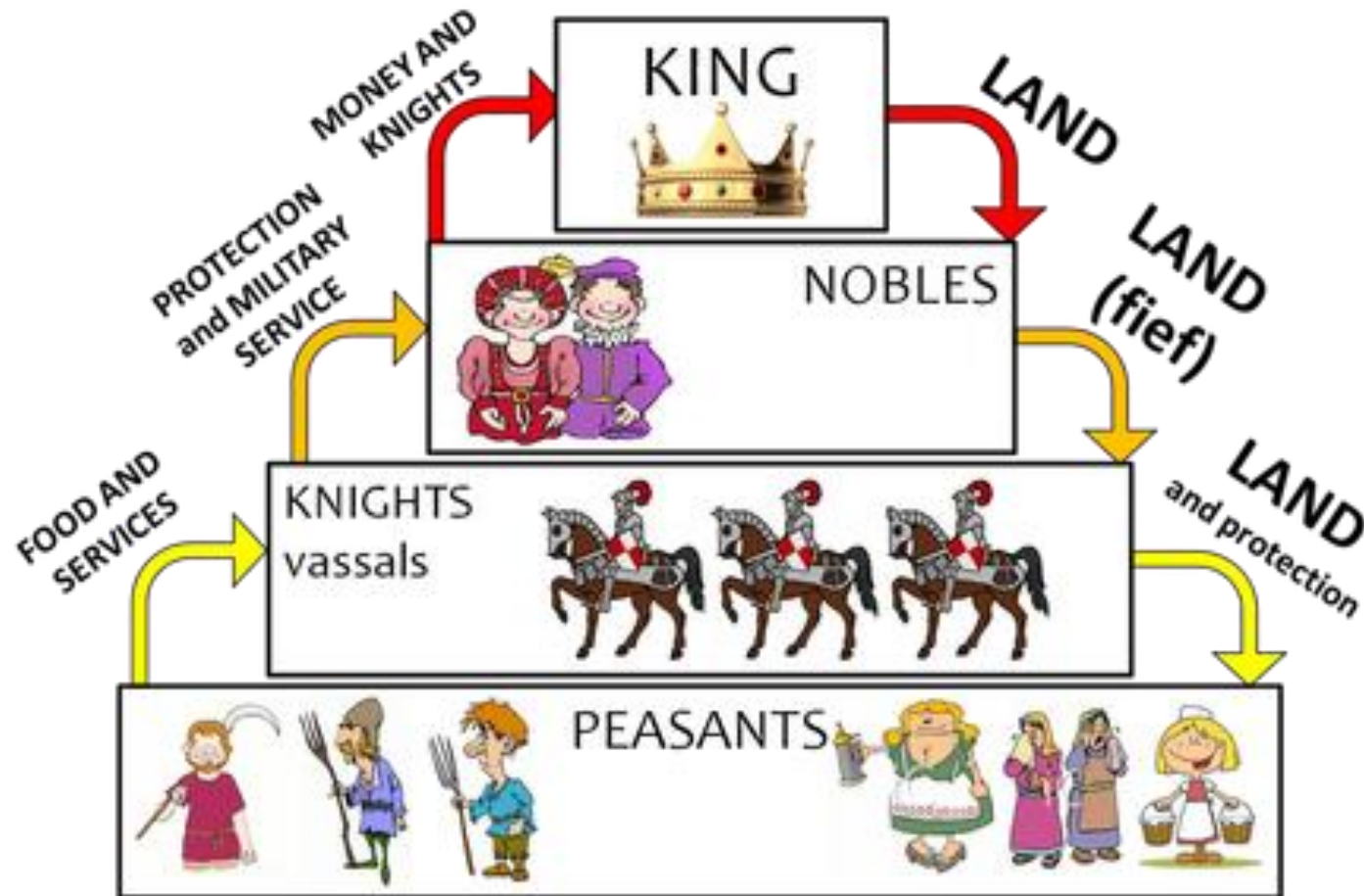
Δικαιολογούσε τη φεουδαρχία στη συνείδηση των αγροτών.

Υποστήριζε ότι η άνιση διάρθρωση του κόσμου ήταν δοσμένη από το Θεό και κάθε εξέγερση ήταν αμαρτία.

2.2 Το ΦΕΟΥΔΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 5/7

2.2 Το ΦΕΟΥΔΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 6/7

Feudal Pyramid of Power

2.2 Το ΦΕΟΥΔΑΡΧΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ 7/7

